

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPI LAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő

6 OLDAL (Ártéktöbblet adóval) 3.-SEKEL TEL-AVIV, 1981 MAJUS 5., KEDD 9976. sz.

LIBANON UGYÉBEN

Reagan időt kér Izráeltól a diplomáciai tevékenység folytatására

Üzenetet intézett Beginhez — Izráel ma válaszol — Egyelőre nem járt eredménnyel az amerikai tevékenység

Ronald Reagan amerikai elnök tegnap üzenetet intézett Menachem Begin miniszterelnökhöz, melyben elismeri, hogy el kell távolítani a szíriai rakétákat Libanonból, de további időt kért diplomáciai tevékenység folytatására. Reagan üzenetét tegnap délután továbbította Beginnek Samuel Lewis amerikai nagykövet.

Az izraeli kormány ma válasza Reagannek.

Az amerikai nagykövet a Kneszet hadügyi és külügyi bizottsága ülése közben nyújtotta át az amerikai elnök levélét Beginnek.

Begin hangoztatta az ülésen, hogy Izráel kihasznál minden diplomáciai lehetőséget a konfliktus rendezésére.

Reagan üzenetének átvétele után a miniszterelnök azt mondta, hogy az amerikai elnök levele rendkívül barátságos hangú volt, és a Libanont érintő számos kérdésben ma nagyobb egyetértés uralkodik Izráel és az Egyesült Államok között, mint a múltban.

Begin, a hadügyi és külügyi bizottság ülése után tanácskozott a külügyminiszterrel, valamint a vezérkari főnökkel.

Később, a Kol Jiszrael tudósítójának adott nyilatkozatában azt mondta, hogy jelenleg három SAM-6 és SAM-2 rakétaüteg van Libanonban, és hasonló rakéták kerültek elhelyezésre a libanoni—szíriai határon is.

A miniszterelnök megjegyezte, hogy lecsillapodtak a harcok a szíriaiak és a keresztények között.

Lewis nagykövet, a miniszterelnökkel való találkozó után azt mondta, hogy

eddig még nem jártak eredménnyel azok az amerikai diplomáciai erőfeszítések, melyek célja rávenni a szíriaiakat, hogy távolítsák el léghárító rakétáikat a libanoni Bekáá-

völgyből, azonban a helyzet nem reménytelen.

„Az Egyesült Államok minden tőle telhető elkövet, többek között a Szovjetunióval való érintkezés útján is.” Lewis hangoztatta, hogy az Egyesült Államoknak nincs értesülése arról, hogy a szíriaiak újabb léghárító ra-

ketákat helyeztek volna el Libanonban és nem nyertek megerősítést azok a hírek, melyek szerint súlyosbodott volna a helyzet.

Jicchák Sámir külügyminiszter tegnap találkozt a Középsziget országainak nagyköveteivel, akikkel közölte, hogy Izráel igyekszik kihasználni minden politikai lehetőséget a konfliktus rendezésére.

Külföldi lap tudósítók azt jelentették a „Libanon-völgyből” (Bekáá), hogy a szíriaiak nem erősítették meg ottani rakétaállásaikat és péntek óta nem irányítottak további csapatokat sem Záchle körzetébe.

Damaszkusz (—) A szíriai sajtó tegnap arra figyelmeztette Izráelt, hogy óvakodjon „elhamarkodott és előreláthatatlan kimenetelű katonai akciótól”.

A szíriai Báát párt hivatalos lapja szerint „Izráel éket akar verni Szíria és Libanon közé”.

Riad (—) Perzsa-öböl források szerint kilátások vannak arra, hogy Szíria eleget tesz a keresztény falangák követelésének és korlátozza a terrorista mozgási szabadságát Libanonban.

Ászád szíriai elnök állítólag ilyenirányú ígéretet tett egy különmegbízottnak, aki Szaudiából érkezett Damaszkuszba.

Szíria — e hírforrások szerint — azt követeli ennek ellenében, hogy a keresztények járuljanak hozzá a szíriai jelenléthez Libanonban.

Chádám szíriai külügyminiszter tegnap délután felújította tárgyalásait Libanonban.

Libanonban működő nyugati diplomaták tegnap úgy nyilatkoztak, hogy Szíriának nem áll szánékában eltávolítani a Libanonban felállított léghárító rakétákat „s ugyanakkor azt követeli, hogy az Egyesült Államok preszisionálja Izráelt, „libanoni támogatásai megszüntetésére”.

A nyugati diplomaták szerint Szíria egyelőre kitar álláspontja mellett és a legelhárító rakéták elhelyezését „önvédelmi lépésnek” tekinti.

ÉLELMISZERHIÁNY DAMASZKUSZBAN

Damaszkuszban lakó UNO-megfigyelők tegnap Kirját Smonán azt mondták az ITIM tudósítójának, hogy a szíriai fővárosban az utóbbi napokban hiány mutatkozik mezőgazdasági termékekben, melyeket általában Libanonból hoznak be, s a damaszkuszi lakosok kezdik felvásárolni az élelmiszert. Az UNO megfigyelők ezért Kirját Smonán szerzik be szükségleteiket.

Tekintettel a legutóbbi fejleményekre, több UNO-megfigyelő kijelentette, hogy mérlegeli az átköltözést, családijával együtt, Izráelbe.

kétakat helyeztek volna el Libanonban és nem nyertek megerősítést azok a hírek, melyek szerint súlyosbodott volna a helyzet.

Jicchák Sámir külügyminiszter tegnap találkozt a Középsziget országainak nagyköveteivel, akikkel közölte, hogy Izráel igyekszik kihasználni minden politikai lehetőséget a konfliktus rendezésére.

Külföldi lap tudósítók azt jelentették a „Libanon-völgyből” (Bekáá), hogy a szíriaiak nem erősítették meg ottani rakétaállásaikat és péntek óta nem irányítottak további csapatokat sem Záchle körzetébe.

Damaszkusz (—) A szíriai sajtó tegnap arra figyelmeztette Izráelt, hogy óvakodjon „elhamarkodott és előreláthatatlan kimenetelű katonai akciótól”.

A szíriai Báát párt hivatalos lapja szerint „Izráel éket akar verni Szíria és Libanon közé”.

Riad (—) Perzsa-öböl források szerint kilátások vannak arra, hogy Szíria eleget tesz a keresztény falangák követelésének és korlátozza a terrorista mozgási szabadságát Libanonban.

Ászád szíriai elnök állítólag ilyenirányú ígéretet tett egy különmegbízottnak, aki Szaudiából érkezett Damaszkuszba.

Szíria — e hírforrások szerint — azt követeli ennek ellenében, hogy a keresztények járuljanak hozzá a szíriai jelenléthez Libanonban.

A Munkapárt első három jelöltje: Peresz, Arbeli-Almoslino, Even

A Munkapárt központja tegnap jóváhagyta a párt jelölőlistáját a Kneszet-választásokra. A lista 63 nevet tartalmaz. A listavezető Simon Peresz pártel-

szerepel a tegnap jóváhagyott arab szektor képviselője szá-

listán, azonban a Munkapárt köz-

pontja úgy határozott, hogy a jelölőbizottság a közeli napokban tiszteltetreméltó helyet jelöl ki az

SIMON PERESZ

nök, utána Sosáná Arbeli-Almoslino következik, majd Aba Even, Jicchák Rábin, Chájim Bár-Lév, Mesel, Nává Árad, Mordecháj Gur.

Simon Peresz elmondotta, hogy nem-reális helyekre többek között a következők kerülnek: Teddy Kollek jeruzsálemi polgármester, Chájim Ben Sáhár, a Munkapárt pénzügyminiszter-jelöltje, valamint Chájim Cádok. Aháron Uzán és Szimchá Dinitz.

Az arab szektor jelöltje nem

A francia zsidók követeléseket terjesztettek be a két elnökjelöltnek

A franciaországi hitközség vezetője tegnap, Rothschild báróval az élen, megjelent a két elnökjelöltnél, Giscardnál és Mitterrandnál és átadta nekik azoknak a követeléseknek jegyzékét, melyek megvalósítását követelik a franciaországi zsidók a választások után.

A franciaországi zsidók követelik, hogy Franciaország ne adjon el fegyvert a közelkeleti konfliktusban érintett államoknak, zárja be a PFSZ párizsi irodáját, szüntesse be dúsított uránium szállítást Iraknak és adjon ki jelentést az antiszemita megnyilvánulások

ügyében folytatott vizsgálat eredményeiről.

További követelésük, hogy Franciaország hívja meg hivatalos látogatásra Navon izraeli államelnököt, vagy Begin miniszterelnököt, s a francia köztársasági elnök tegyen hivatalos látogatást Izráelben.

Ugyancsak követelik az elnökjelöltektől a Camp David-i egyezmények támogatását, francia kezdeményezést nemzetközi terrorellenes egyezményre, valamint a vérszörnyű történetének a rendes tanmenetbe való iktatását.

A KGB megakadályozta a moszkvai zsidók szabadság-ünnepségét

Moszkva (—) A szovjet hatóságok megakadályozták mintegy ezer moszkvai zsidó számára,

hogy a szovjet főváros mellett Ubraski-erdőben megtartsa a péntek és a függetlenségi nap közötti hagyományos szabadság-ünnepséget.

Az ünnepséget vasárnap akarták megtartani, azonban rendőrség szállta meg az erdőbe induló vonat állomását, valamint magát az erdőt is, ahol „köztisztasági munkálatok miatt zárva” feliratú táblákat helyeztek el.

Ezzel egyidejűleg, a KGB emberei körülzárták a moszkvai alijá-aktivisták lakóházait és megakadályozták, hogy elhagyják lakásaikat.

A moszkvai zsidók a közeli napokban újra megkísérik az erdei ünnepség megtartását.

Gádafi „stratégiai megállapodása” Moszkvával

Beirut (Reuter, UPI). — Muammar Gádafi libiai diktátor a Szovjetunióban tett látogatása során azt mondta, hogy „Libia harcolni fog Izráel ellen, szovjet segítséggel, vagy anélkül.”

Az A Szafir c. beiruti lap szerint Gádafi Moszkvában ígéretet kapott a szovjet támogatás fokozásáról Libia és Szíria számára egyaránt és Gádafi „néhány stratégiai jellegű” megállapodást kötött Moszkvában.

Gádafi állítólag feltette a kérdést a Kreml vezetőinek: „Milyen segítségre számíthatok Izráel ellenes háborúban?” Nem ismertes azonban, hogy milyen választ kapott.

Véget ért az éllati kikötősztrájk

Az éllati kikötő munkásai, tegnap, másfél napi sztrájk után újra felvették a munkát. Konfliktusokról huszonegyedikén fognak tárgyalni.

A konfliktus onnan ered, hogy a kikötőmunkások ingyen reggelit követelnek.

Dávid Szezá, az éllati kikötő igazgatója azt mondta, hogy ma újra érkezik hajó Éllába. A sztrájk alatt egyetlen hajó sem volt a kikötőben.

VALUTAÁRFOLYAMOK

	Vétel	Eladás
USA-dollár	9.57	9.67
Angol font	20.28	20.48
Német márka	4.27	4.32
Francia frank	1.80	1.83
Svájci frank	4.69	4.73

A németek és franciák elutasítják Begin bírálatát

„Választási propaganda”

Bonn (—) A nyugatnémet kormány szóvivője tegnap elutasította Begin miniszterelnök bírálatát az izraeli „választási propagandának” minősítette. Hozzáfűzte, hogy „ilyen sértő kijelentések még választási időszakban sem indokoltak”.

A szóvivő tegnap, a szokásos sajtókonferencián hangoztatta azt is, hogy Izráel és Nyugatnémetország kapcsolatait nem a kormányfők nyilatkozatai határozzák meg.

Jochánán Méroz izraeli nagykövet ma találkozik a kancellári hivatal egyik magasrangú tisztviselőjével, aki beszámol Schmidt kancellár szíriai útjáról és feltételezhetően továbbítja a nagykövetnek Bonn hivatalos választát Begin kijelentéseire.

Begin miniszterelnök tegnap reagált a németek elutasító nyilatkozataira és ismételtlen botrányosnak minősítette, hogy német államfő kibúvót keres Németország kötelezettségei alól a zsidó néppel szemben. A németek kipusztították a zsidó nép fiainak egyharmadát, és

minden németnek szíveskednie kellene Schmidt kancellár szavai miatt.

Szandia, amelyet Schmidt kancellár Németország szövetségeseinek nevezett, „züllött állam” — hangsúlyozta Begin.

Begin elismételte a Giscard francia elnököt érintő bírálatát is: „A franciák drágán akarnak fegyvert eladni az araboknak és olesón vásárolni tőlük kőolajat”.

Jürgen Müllmann, a nyugatnémet koalícióhoz tartozó Szabad Demokrata Párt tagja azt mondta, hogy „Schmidt kancellár közelkeleti politikája megfelel az európai államok alapelveinek és az a célja, hogy biztosítsa a békét a világnak ebben a részében. A Nyugat-Németország és Izráel

közötti kapcsolatok kimélyítése a zsidó—német baráti liga elnöke tegnap azt mondta, hogy Schmidt nyugatnémet politika egyik célkitűzése, és Bonn sokat tesz ennek érdekében. Begin felesleges bírálatát és csökkönyössége minden közelkeleti békésítésrel szemben, terhére váltak ezeknek a kapcsolatoknak” — mondotta Müllmann, kiemelte, bízik abban, hogy „az izraeli mérsékelt elemek felszólítják Begint álláspontja mérséklésére”.

és veszélybe sodorják mindazt, amit a szervezet hosszú évek alatt épített.

„Nehéz elhinni, hogy Schmidt ennyire súlyos és ellenséges hangon nyilatkozott.

Schmidt a német nép erkölcsi kötelezettségvállalásáról beszélt a palesztinok iránt, anélkül, hogy emlékeztetett volna a német nép erkölcsi kötelezettségére a zsidó nép iránt.”

Párizs (—) A francia kormány hivatalosan nem reagált, azonban politikai személyiségek, magánbeszélgetések során úgy nyilatkoztak, hogy „Begin miniszterelnök túl messzire ment és valójában beavatkozott a francia választásokba”.

Áser Ben-Nátán (Máarách), az kancellár szavai súlyosak voltak

és veszélybe sodorják mindazt, amit a szervezet hosszú évek alatt épített.

„Nehéz elhinni, hogy Schmidt ennyire súlyos és ellenséges hangon nyilatkozott.

Schmidt a német nép erkölcsi kötelezettségvállalásáról beszélt a palesztinok iránt, anélkül, hogy emlékeztetett volna a német nép erkölcsi kötelezettségére a zsidó nép iránt.”

Párizs (—) A francia kormány hivatalosan nem reagált, azonban politikai személyiségek, magánbeszélgetések során úgy nyilatkoztak, hogy „Begin miniszterelnök túl messzire ment és valójában beavatkozott a francia választásokba”.

(Előző tudósításunk a 6. oldalon)

A kormány és a pedagógusok konfliktusa

Az állami alkalmazottak felügyelője és a kormány jogtanácsosa eleget tett a közoktatásiügyi miniszter kérésének és hozzájárult ahhoz, hogy amennyiben a pedagógusok kötelezik magukat, hogy nem fogatosítanak szankciókat a bírósági eljárás befejeztéig ügyükben, a kormány visszavonja az országos munkaügyi bírósághoz benyújtott fellebbezését.

A tanítószerződés megújítására tegnap azt mondta, hogy ilyen javaslat nem került betervezésre hozzájuk s így nem reagálnak. Hozzáfűzte azonban, hogy a pedagógusok képviselői kötelezik magukat arra, hogy május 10-ig nem fogatosítanak szankciókat, hogy nyugodt légkörben folyhassanak a tárgyalások követeléseikről.

Mint emlékeztet, a jeruzsálemi kerületi bíróság úgy határozott, hogy az állam nem folytathat választott bírósági fórumhoz annak eldöntésére, hogy érvényes-e a kormány és a pedagógusok közötti megállapodás, amelyet a kormány nem hajlandó aláírni, amíg ki nem derül, hogy veszélyeztet-e az az országos munkabér-egyezményt vagy sem. A kormány úgy határozott, hogy megfellebbezi a határozatot.

Begin miniszterelnök tegnap délután elfogadta Hammer közoktatásiügyi miniszter álláspontját és utasítást adott ki, melynek értelmében nem vonják le a sztrájknapokat a pedagógusok fizetéséből, illetve azt követelik tőlük, hogy — még ebben a tanévben — munka formájában adják vissza a sztrájknapokat.

Jó szószólónk Amerikában a Mácadá tévé-sorozat

Mint egykor az Exodus, a Mácadá is kitűnő propagandának bizonyult

A siker fénye vakító, s ezért az árnya is mélyebb, feketébb. Ez történt a négyrészes, az IBC tévéhálózatban vetített Mácadá-sorozattal is: a szabadság, vagy halál közt választani kényszerülő hősök drámája szerte Észak-Amerikában hatalmas sikert aratott, a készülék-tulajdonosok 40 százaléka nézte végig, ami ott majdnem rekord, de amint ez ilyenkor történni szokott, a sikernek megvolt a bántó reakciója is.

A New York Times tévé-kritikusa, John O'Connor, például, (mint neve is mutatja, nem zsidó) képes volt Mácadá 960 hő-sének önfeláldozását Jim Jones több, mint 900 híve öngyilkosságához hasonlítani, mondván, hogy ezek Guyanában „szintén a halált választották, ha már szabadok nem lehetnek”, miközben csak arról feledkezett meg a kritikus, hogy a guyanai szektások szemében a szabadság az, ha szabadon szedhetnek bármilyen mennyiségű kábítószert.

Sajnos, nemcsak e nyilvánvaló elfogult műbíráló, hanem igen sok nemzsidó, sőt nem kevés fiatal zsidó is hajlandó a világ minden szabadságharcosát egy kalap alá venni, elfeledkezve arról, hogy nem azonos tényeket, nem szabad azonos módon elbírálni, hiszen mégis csak van némi eltérés a Mácadá hősei és a guyanai agymosásosok között. Mint ahogy lehetetlen egyenlőségi jellel összekötni a vézorkorszak népirtását Kambodzsával, ahol a népet saját vezetői irtották ki.

Érdekes, hogy bár a nyolc órányi, négyrészes film odáig ment a realizmusban, hogy a Mácadá-ziótlak nem egyiket valósággal ütonállóként mutatta be, mégis kidomborodott a védők áldozatos hősiessége, akik ha nem élhettek szabadon, inkább a halált választották.

NEM PROPAGANDÁNAK KÉSZÜLT

A sorozat elejéhez és végéhez egy-egy dokumentáris filmrészlet járult: ezek a Mácadá-nál esküvőit Cáhál-regruták ünnepségét mutatják be, így teremtve meg a kapcsolatot a múlt és jelen között, így kötve össze harcaink egykori hősiességét a mai val. A halálmegvető bátorság őseinkről maradt fiainkra, emeli ki a film, ami némelyekre propagandaként hat, de az IBC közönség-kapcsolati embere a leg-határozottabban állítja, hogy semmi ilyen szándék a film alkotóit nem vezette, a múlt és a jelen történelmének tényeit kapcsolták össze, amiből szinte magától emelkedett ki a tanulság.

A SZOROZAT SZÜLETÉSE

Az eredeti forgatókönyvet filmre szánták, de túl hosszú volt, s mert egyetlen részletről sem lehetett az összefüggések megbontása nélkül lemondani, úgy döntöttek, hogy majd tévé-sorozat lesz belőle, de közbejött a jomkipuri háború és ez a „majd” elhúzódott. Három évvel ezelőtt az után az IBC-ben felkeltette George Eckstein producer figyelmét, Jean Renoir nagy francia rendező csodálatos „A nagy illúziók” című filmjére emlékeztette, mert abban is egymással szemben, a barrikád két oldalán állt két parancsnok, egy német és egy francia, akik a békét akarják és csak a háború kényszere teszi őket ellenfelekké, hogy az-

tán megjeljék a barátságos vezető közös utat. A Mácadában is két békeszerető vezető áll az előtérben, akik mindketten a békét és a szabadságot akarják, de külső erők teszik lehetetlenné a békes kibontakozást. A Mácadá-sorozat egyik főhőse, Silva, a római tiszt nagy megbecsüléssel tekint lázadó ellenfelére, Elázár Ben-Jáirra, amikor egyszer négy szemközt, éjfél tájékoztatójuk van, valósággal barátjának érzi, mert amikor eltöpreng azon, mit tenne ő a zélota vezér helyében, maga is csak a hősi ellenállást

valasztja. Amikor Elázár és társai az önkéntes halált választják, Silva úgy meggyászolja, — mint közelállóját. Már említettük, hogy a rendezés nem kíván minden lázadóból éppen hősi szobrot faragni: ehhez még hozzáfűzendő, hogy a rómaiak közt is több nemescsészű figurát fest meg — e két-tős tárgyilagosság a film egyik nagy erénye. Kiemelkedik a cselekményből a világos tény, hogy nem annyira az emberek rossz-szak, hanem a háború rontja meg őket. A rendezés kerüli az

amerikai filmekben oly sűrűn előforduló rémségeket, a drámai fordulatokat csak előkészíti és jelzi, de a vérontás mutogatásától tartózkodik. A filmet a történelmi és táji hűség kedvéért Izráelben forgatták. Rendezője Boris Segal. A forgatókönyv kidolgozásánál sokszor igénybevétték Jigál Jádín Mácadá-könyvét. A szereplők és a tehikusok sokat szenvedtek az itteni melegtől, valósággal kiszáradtak, s a gyomormérgezés sem volt ritka. Később leváltották a produkció izráeli igazgatóját, s az új igazgató már jól gondoskodott a vizről és a helyes étkezéscről. Megkönnyítette a munkát az is, hogy a producerekhez később egy izráeli is csatlakozott, Áron Milcsán.

CIGÁNY-BALLADÁK

— ANDRÉ ZWEIG ÉS EGYÜTTESÉNEK MŰSORA —

André Zweig, az erdélyi származású muzsikusként, aki évek óta járja a világot, és első-sorban az észak-európai országokban népszerű, most itthon van és új műsorával városi és kibucsi kulturházak közönségét szórakoztatja.

Cigány-balladákat mutatnak be a közönségnek. A műsor összeállításakor rugalmasan értelmezték a műfaj határait, mert néhány magyar műdalt is hallottunk, amelyeknek annyi a közük a cigány dalkulturához, hogy gyakran cigányok interpretálják. Ezenkívül román és olasz-cigány melódiák is felcsendülnek, és a közönség jól mulat.

Zweig kitűnően ért a publikum hangulatának irányításához. Vonzó előadói egyéniségével egyedül biztosítja a siker hetven százalékát. Együttesének tagjai — más-más országból származó — sok

kedves árnyalattal egészítik ki az összhátást, amely egy jókedvet estét jelent, ami nem kevés.

Persze, a művész többet akar. Az összekötő szöveg egyféle sorsközösségre próbálja ráirányítani a figyelmet a zsidó és a cigány nép között. Ennek egyetlen alapja, hogy a vézorkorszakban a cigányokat is üldözték.

Ugy érezzük, egy olyan est kapcsán, amelynek műsorában csárdások és hallgatok váltják egymást, nem kell feltétlenül történelemfilozófiai vitát kezdeményeznünk a kérdéscről. Elgédgünk meg annyival, hogy a közönség rokonszenvez a cigány dalokkal és az est műsora, annak sikere alátámasztja ezt a jó érzést.

Az együttes és André Zweig sok tapsot kapott a publikumtól — megérdemelten.

(b. p.)

Könyvkötészet — európai szinten

Jakab Nándor, a svájci iskola jeles tanulója

ŐSZINTEN SZÓLVÁ, nem gondoltam volna, hogy ebben a zürzavaros, anarchikus, gondolatlan, hogy ne mondjam eléggé piszkos környezetben, amely a Táchnáná Merkázit környéket jellemzi, lehet egy ilyen üzem is. Hiszen Tel Avivnak ez a része szinte elrettentő példány a vadul kinőtt műhelyek, üzemek elhanyagolt sokaságának, amely egy-bemosódik itt a levantin hangosság s a régi arab Közékelet közmondásos civilizálatlanságával. Maradvány.

A régió, a kezdetből, a nekirámodás idejéből.

Amikor meghallottam, hogy itt, a rechov Hárákevet közeli szomszédságában van egy példamutatóan modern, tiszta és európai szintű ipari egység, egyszerűen nem hittem el. Azzal a magabiztonsággal indultam a „Krechiat Cholon” cégjelzésű nyomdaipari egység felé, mint aki tudja, hogy csodák nincsenek. Különösen a Táchnáná Merkázit környékén nincsenek.

Vannak. Korszerű, tiszta, jól megszerkesztett, kellemes légköri munkacsarnok fogadott.

AZ ELŐTTEM feltároló nyomdaipari egység, amely tulajdonképpen az ország egyik legnagyobb szakosított könyvkötő üze-me, így ahogy van, betolható akármelyik nyugateurópai ipari negyedbe. Tudományosan megszerkesztett üzemi-termelési folyamat találkozik itt a modern technikai berendezés sokaságával, a jó gazda gondossága, a gondos gazdálkodás rendjével.

Ki ez a gazda? Ki hozta ide ezt a szellemet? Mert itt, ezen a ponton kell keresni a pozitívumok forrását — gondoltam magamban.

És nem tévedtem. A kulcsszavak: Jakab Nándor... svájci iskola... magyar szakirátartásig.

Ugyanis ez a könyvkötőüzem egy Erdélyből elszármazott szorgos ember műve. Elszármazott? Rosszul mondtam. Jakab Nándor 13 éves kolozsvári gyermeket vagonba gyömöszölve deportálták Auschwitzba. A kis Nándi nem került sem svájci csoportba, sem az elitek vonatjára és nem nyult felé segítő kéz, csak a magyar szaki-rátartásig.

MÉG TIZENNEGY éves sem volt s már mindenkit és mindent elvesztett. Szüleit a gázkamra nyelte el s ő maga csodával határos módon szabadult Dachauban. Rögtön kórházba került... aztán ismét kórházba. Megállapították, hogy súlyos betegség férközött a legyengült testébe.

Egy Joint-akció során Svájcba került, még hozzá Davos-ba, abba a híres-neves tüdőszanatóriumba, amelyet a Nobel-díjas Thomas Mann oly páratlan mélységgel és humanizmussal örökített meg a Varázshegy című regényében. Jakab Nándor sokkal

több szerencsével töltötte itt az időt, mint Hans Castorp...

Meggyógyult. Davos gyermekkori emlék maradt számára. Mint Genf is, ahol a nyomdászot, a könyvkötészetet kitanulta.

1953-ban Olaszországon keresztül alijjázott. Azóta él, dolgozik itt, Izráelben.

— Amikor az ötvenes években Cholomban megalakítottuk a mi első könyvkötő műhelyünket, a svájci nyomdák és műhelyek legbetegte a szemem előtt — mesélte. — Miért ne lehetne a miénk is olyan, mint azok? Hiszen nem vagyunk sem butábbak, sem alábbvalóak náluk — mondogatta társainak.

LÉPÉSÉRŐL LÉPÉSRE nőtt, te rebélyesedett, korszerűsödött az üzem. Hiszen nem hiába lakik itt „a könyv népe”. Izráel könyvkiadása óriási fejlődésen ment keresztül. Az első, egyszerű kiadványokat maga mögött hagyva, a legmagasabb szint felé tört. Ennek egyik legelokven-sebb bizonyítéka a nem rég lezajlott Jeruzsálemi Könyvvásár, ahol több száz izráeli könyvkiadó mutatta be ragyogó, színvonalas, vonzó munkáit. És ebben a munkában benne van Jakab Nándornak és társának (Scháráctki Jiccháknak) a munkája is. Szébbnél-szebb imakönyveket, művészi albumokat, iskolakönyveket, export regényeket, tudományos kiadványokat kötnék itt be — svájci precizitással, művészi gondnal. Itt készült, egyébként, a Nagyvárad-i Émlékkönyv is.

„Jakab, a svájci” pedig társ-tulajdonosként is megmaradt a régi, szorgalmas szakmunkás, aki a seprűt épp úgy nem restelli a kezébe venni, mint odaadni a „Wollenberg” vágó géphez. Így nevelte őt kolozsvári szakmunkás apja, így nevelte Svájc, ezt kívánja tőle az izráeli társadalom.

„Szinte névtelen munkása, hőse az izráeli könyvkiadásnak. — Mert ki nézi meg, hogy hol kötötték, hol húzták rá a könyvre a diszes, feszes, tartós külső ruhát? Senki.

Egy ő közülünk, a magyar törzs dolgos tagja, a „szép Izráel” építője közül.

DANOS MIKLÓS

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA

ALLENBY: Flash Gordon
BEN JEHUDA: En, a feleségem és a férje
CAFON: A jazz-énekes
CINEMA 1: Gloria
CINEMA 2: Az utolsó metrő
CHÉN: Utazás a bolygók között
DEKEL: A verseny
DRIVE IN: (1) Tarzan Kiszabakul béklyójából: (2) Rose
FSZTER: Házasság városban
GAT: Közönséges emberek
GORDON: Kagemusha
HOD: Nem közvetíthető
IMOR: A madaraK
MAXIM: Billiárdjátékosok
MOGRÁBI: Kilencetől ötíg
ORLI: Neveléses amerikaiak
PARIZS: A keselyű
PEER: Benjamin, a Katonalfő
SACHAF: A diühös bíka
STUDIO: Taxisofőr
TCHELET: A szénbányász lánya
TEL AVIV: Kódbevezető alak
TEL AVIV MUZEUM: Bizalom

POSTAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

1981 április 1-től 1 havi előfizetés az UJ KELET-re 82.30 sekel értéktöbblettel.

Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget az új áron fizessék be a hónap elején. A kiadóhivatal

A MIFAL HAPAJISZ
UJ JATEKA
CHIS-GAD
KEFEL X SÉS
Találja ki a Kefel X Sés-t és azonnal kap 30,000 sekelet (300,000 IL-t), és még további nyeremények százezreit.

Különleges végső sorsolás, első díj: 250,000 sekel (2½ millió IL) és más nyeremények.

FEGYVERKERESKEDELEM

A HALÁLBAZÁR

Anthony Sampson újságíró legújabb munkája, a „The Arms Bazaar” megjelenése után azonnal világsiker lett. A siker kulcsa a tanulmányban fölsorakozott adatok gazdagsága. Sampson a nemzetközi fegyverkereskedelmet kíséri figyelemmel és áttekintő képét nyújtja a ma világméretű versengésnek.

SERKENTŐ HÁBORUK

A kezdetet 1892-re teszi. „Amidőn a német Krupp föltalálta a lövedékeknek ellenálló acélemelést s ezzel forradalmasította a hajóépítést. Búsás használna adta tovább a licencet még a külföldi vetélytársaknak is és így használták hamarosan a „német módszer” Angliában. Eközben az amerikai Harvey maga is új eljárásra lett a páncélgyártásban, az ugyancsak licencüzletek nyomán ez is terjedt. Olyannyira, hogy 1894-ben, mindössze két esztendővel a Krupp-találmány után a világ tíz legnagyobb páncélgyára máris kartellba tömörült, önkényesen szabta meg az árakat, osztozkodott a megrendeléseken. Ez vezette be az első világháborút: ebben a korszakban megőrizve még Európa elsőbbségét.

A következő szakasz már a repülőgépeké volt. Az angol Vickers kiépítette eladási hálózatát, elküldte mindenhol az ügynökeit. Sampson szerint „szórakoztató részlet”, hogy a Vickers ügynökök több országban a „The Times” tudósítói igazolványával jelentkeztek. Amikor Japán 1931-ben behatolt Kínába, Vickers mindkét oldalra szállított repülőgépeket. Az angol siker lázba hozta a tengerentúlt. Itt azonban hamarosan új módszerrel gazdagították a kereskedelmet: létrejöttek a „lobbyk”, a kijáró érdekcsoportok. Az első amerikai lobby megteremtője William Shearer volt, kiterjedt politikai kapcsolatokkal. Fáradságtalanul járta a kongresszus potentátjainak irodáit, emberei voltak a nagy lapok szerkesztőségeiben, sőt a nemzetközi diplomáciai értekezleteken is felbukkantak az ügynökei. Csak hogy ezek a derék közvetítők a végén vérszemet kaptak és pert indítottak megbízójuk ellen, magasabb jutalékok követelése. A per felkavarta az Egyesült Államokat, a közbélemény szembefordult a „halálkereskedőkkel.”

Ami azonban tegnap még erkölcsi előírásokba ütközött, hamarosan szokás lett. Nem kellett hozzá egyéb, mint hogy a nemzetközi fegyverkereskedési ipar új központra leljen, ezáltal már nem Európában, hanem Kaliforniában. Itt épültek szerényen Donald Douglasnak, Allan és Malcolm Loughheadnak (a későbbi Lockheednek), meg Jack Northropnak a repülőgépgyárai. Elein te kizárólag polgári utasszállító gépeket gyártottak, jobbára a hollywoodi filmeknek, a mérész repülés népszerűsítőinek. Ez idő tájt a Boeingek sem voltak egyebek szerény postarepülőgépekénél. Az első igazán nagy megrendelést a Lockheed kapta 1938-ban Londonból 200 bombázó szállítására. A legnagyobb üzlet volt ez, amelyhez amerikai cég valaha is hozzájuthatott. De két év múlva a Boeing már megszerkesztette a repülőerődöt, és ezt követően adta ki a jelszót Roosevelt: az Egyesült Államoknak évente 50.000 ka-

Irtá: ALEX MAY
tonai repülőgépet kell gyártania.

A FŐ PIAC: A HARMADIK VILÁG

Az újabb fordulópontra 1945 augusztus 6-án érkezett el, amikor a Boeing szupererőd ledobta az atombombát Hirosimára. Az addigi szerény Lockheed és a Boeing sztár lett, a Douglas teljes termelésének immár 87 százalékát állami megrendelésre szállította. A koreai háború a következő nagy serkentő: a repülőgépipar 1950-ben még csupán 2,6 milliárd dollár értékű megrendelést kapott, de 1954-ben már 10,6 milliárd dollárnyit.

A gyárosok lassan háttérbe vonultak, hogy a közszereplést átengedjék a kormány megbízható embereinek. A legnagyobb változást a harmadik világ hozta meg. Ujjonnan függetlenné lett országok diktátorai lázba jöttek, hogy megkaphassák a hatalom jelképét: a fegyvert. A nagyhatalmak, a Szovjetunió és az Egyesült Államok megkaparintották Anglia egykori vezető szerepét és megkezdődött a harc a Közel-Keleten.

A Közel-Kelet 1968-ban évi 600 millió dollár értékű fegyvert vásárolt. S ekkor új központ épült ki az arab világban: Szaudi Arabia.

Sampson könyvének voltaképpen itt kezdődik az egyik legszínesebb és legeredetibb fejezete. Leírja: hogyan születik a nemzetközi fegyverkereskedő. A modellja Adnan Khashoggi, aki szerinte napjainkban a legjellegzetesebb halálbazárosa. A vagyontalan szaudi orvos fia huszonnégy évvel ezelőtt bukkant fel. Angol nevelést kapott az egyiptomi Victoria kollégiumban, majd az Egyesült Államok-ban szerzett diplomát. Hazatérve Szaudi-Arábiába beférkőzött az udvar kegyeibe, különösen Fadh és Szultán herceg révén. Nagy fegyvercégek megbízottjaként először a jemeni háborúban árult fegyvereket, majd áttette színhelyét Libanonba. Huszonhat éves volt, amikor a Lockheed riádi képviselőjének nevezte ki. Minden eladott gép után két százalékot kapott. Eb-

ből olyan mértékben csurrant-cseppent, hogy Khashoggi 1967-ben megalapította a saját cégét, a Triadot, amelynek központjává Liechtensteint választotta.

KHASHOGGI KARRIERJE

Üzleti tevékenysége aztán hamarosan a politika középpontjába állította. Elhatározta, hogy az izraeli lobby befolyásának megszüntetésére ellenlobbist szerez. (1967-ben az akkor még nem elnök Nixonnal összejárt, megkötötte vele. Nixon panaszkodott neki, hogy Marokkóban II. Haszszán király milyen hüvösen fogadta őt, mire kárptólasként Khashoggi följajlott, hogy Nixon tegyen körutat a Közel-Keleten az ő költségén. Ezt a gesztust Nixon sohasem felejtette el neki.)

A Lockheednél Khashoggi 1972-ben két százalékos jutalék helyett nyolc százalékot kért. Riád-ban olyan sok lett a miniszter, egy-egy szerződés megkötéséhez annyifélé kell adni. A követelést túlzottnak tartották, ezért a szauidit Washingtonba kérték. Az amerikai szupermenedzsereknek Khashoggi szabályos előadást tartott. Vázolta Szaudi-Arábia infrastrukturáját, a királyság társadalmi helyzetét, a világgazdasági értékelését az ő szemével, és a Közel-Kelet politikai helyzetét. Megkapta a nyolc százalékot. Khashoggi pályafutásának a csúcspontjára ért. A „Business Week” hízelő portré rajzolt róla, egyebek között idézte Louis Dreyfus francia bankárt: „A Közel-Keleten csak Khashoggiban lehet bízni”. A Lockheed 1975 és 1978 között 200 millió dollárt fizetett neki, a Northrop 94 milliót.

Sampson azt írja a szauidről, hogy az olajárak emelkedése óta egymaga multinacionális cég lett. Irodái vannak Párizsban, Londonban, Riádban és Kaliforniában. Ő maga egy Boeing 727-esben lakik, felszerelve a korszerű technika minden vivmá-nyával. A fegyverügynök a korjellegzetes embere „bolygó szauidiként” járja a világot, de korántsem olyan szerencsétlenül és kiverően, mint Wagner holland-után két százalékot kapott. Eb-

Francia-amerikai illatháború

A felhajtás tipikusan amerikai — bár a helyszín Párizs volt. Először egy ömlengő reklámvilmet vetítettek: „Ösödök óta kacérkodnak a nők a legkülönbözőbb illatokkal. Ma a Guerlain-cég a Nahema parfüm megalkotásával szeretne bekapcsolódni ebbe az örökös vonzódásba” — szöveg. Ezután egy „intim”, 40 fős vacsorát adtak a sajtó képviselőinek a Maximban, majd az ezt követő este 650 személyes csodálatos fogadás zajlott le a Concorde-tér közelében. A vendégek úsztak a pezsgőben, a termet a francia parfümgyártó cégek által bemutatott új illat lengte körül.

A Guerlain-cég több, mint 10 millió dollárt költött új parfümjének bevezetésére, és valószínűleg ezzel is hasonló szencziót kelt majd az Egyesült Államokban, mint a múlt évben odaérkezett igen drága illatokkal. A Nahema bemutatkozása csak nyitánya annak a dollár- és illatháborúnak, amelybe a francia cégek kezdtek. Több, mint húsz illat-

indul hódító útjára, valamenynyí híres modellháza neve alatt. Ezek között lesz a Balenciaga Courrèges és a Balmain.

Parfümjeik nélkül nagyon sok ismert divatház zárhatná be kapuit. Robert Ricci, a Nina Ricci cég feje elismerte a nyilvánosság előtt, hogy cége életképtelen lenne a világ minden részét behálózó parfümeladásai nélkül. „Rettenetesen nehéz ruhákból pénzt csinálni, egyéni modellekből pedig éppenséggel lehetetlen” — tette hozzá. A parfümökkel ezzel ellentétben mindenütt vásárolják, minden idényben és a legkülönbözőbb emberek a „L'Air du Temps” és a Nina Ricci cég egyéb illatai a bevétel 75 százalékát adják. A divatvilág más hástváit, így Schiaparelli, a Chanel és a Paco Rabanne is a parfümök bevételéből tartja fenn magát.

Most azonban a hagyományosan raffinátlak ostrom alá kerültek. Bár a híres Chanel „Nr 5” továbbra is rancelső maradt. (Folytatás az 5-ik oldalon)

Mire jó a fokhagyma?

Akár mennyire büzik is, vitathatatlan, hogy a fokhagyma évszázadok óta hatékony gyógyszer bizonyos fajta fájdalmak ellen. Hans Reuter kölni professzor nemrég fejezte be a fokhagymára vonatkozó átfogó kísérleteit, amelyekben megállapította, hogy az illatozó gumó nem csupán az emberi szervezet számára funkciókat befolyásolja, pozitívan, hanem gyógyszerkészítményekkel is versenyképes.

Reuter laboratóriumában főként az úgynevezett vértessékkel, a vér olyan sejtjeivel foglalkozik, amelyek érlelmesedés, szívinfarktus és trombozisesetén élet és halál kérdésében játszanak döntő szerepet.

Ha ezek a lemezkek a vérekek kóros elváltozásai esetén megtapadnak az erekben és kis rögöket alkotnak, az orvos számára első fokú készütséget jelent. A vérekek ilyenfajta elváltozásait a vérzsíralkító részének emelkedése váltja ki — főként hibás táplálkozás — következményeként. A fokhagyma az a fegyver, amelyvel Hans Reuter le akarja küzdeni a (páciens számára többnyire végzetes) elváltozásokat a vérben. Meg van győződve arról, hogy fegyvere működőképes. A növényben lévő anyagoknak a vérre gyakorolt hatásait vizsgálva megállapította, hogy azok normalizálják a vér zsírszintjét. „Ilyen módon megelőző terápiával meg lehet akadályozni az olyan testi katasztrófákat, mint a szívinfarktus” — mondja Reuter.

Egy gyakorlati kísérlet igazolta Reuter téziséit. Önkéntes jelentkezőknek 50 gramm friss fokhagyma olajtartalmát adták be zselatinkapszulákban vajjal együtt.

A kísérlet eredménye: a zsírszint sokkal alacsonyabb volt, mint az olyan kísérleti személyeké, akik csak vajot ettek. Ugyanígy eredményes volt az a kísérlet, amelynek folyamán kísérleti személyek naponta három gramm nyers fokhagymát ettek meg. Négy hét után a vér koleszterin-szintje érezhetően csökkent.

Laboratóriumi kísérlet-sorozatból ezenkívül kiderült, hogy a fokhagyma nem csupán a zsírszint csökkentésében hatékony. „A különböző baktérium-törzseket is megöli — köztük a tuberkulózis és diftéria kórokozót.” A tudós rámutatott arra, hogy a fokhagyma egyes esetekben nagyobb hatást ért el, mint a hagyományos antibiotikumok, például a penicilin. Döntő előnye a gyógyszerekkel szemben az, hogy nem okoz mellékhatásokat — az erős szagtól eltekintve.

„Ha az emberek rendszeresen ennének fokhagymát, már senki sem panaszkodna a bűz miatt” — mondotta a professzor. A szagot a gumóban levő két vegyületre vezeti vissza.

A „klasszikus” fokhagymafogyasztó országokban lényegesen kevesebb a szívinfarktus és érlelmesedés, mint Németországban — bár nyilván túlzás mindent egyedül a fokhagymának tulajdonítani.

Konyhai használatra a kölni kutató kizárólag friss fokhagymát javasol. Minthogy a növény orvosiilag hatékony részei oxigénnel összekötöttesbe lépve gyorsan elhalnak, véleménye szerint a fokhagymásó vagy a porított fokhagyma csak fűszerként használható.

Kékvérűek katalógusa

Angliában kicsit indignálódva vették tudomásul, hogy külföldi-

nek adták el a Burke's Peerage brit nemesi katalógus kiadását. A katalógus, amely 1826 óta gondozza az ország legelőkelőbb családjainak családfáit és abszolút tekintély a nemesi származások bonyolult rendszerének feltérképezésében, ebben a nehéz művészetben, 1970-ig évente jelent meg. A kiadónak ezután elfogyott a pénz és 1970 óta csak egyszer tudta a katalógust kiadni.

A külföldinek, aki 100.000 fontért megvásárolta a brit nemesi nyilvántartás kiadásának jogát, a kisse zavarban lévő brit nemesség szemében van egy vigasztaló tulajdonsága — régi európai nemesi családok származékai. Neve: Frederik van Pallandt, aki megígérte, hogy Nagy-Britannia kékvérű kisebbségét legkésőbb 1983-ban ellátja — átszámítva 1,470 sekel áron — nemesi bibliájával, a Burke's Peerage új kötetével.

A katalógusra sürgős szükség van már csak azért is, mert Burke riválisa, a szintén nemesi származásokat kutató Debrett's, négy éve szintén külföldi kézben van. A Debrett's-et az amerikai Harold Brooksbaker vásárolta meg 1976-ban és a céget sok angol nemes számára elfogadhatatlan módon profanizálta. Nemrég például kiadott egy könyvet, amelyben közli, hogyan kell nemesi ranghoz illően esküvői meghívókat elküldeni vagy ékeket előírásokon megszólítani. Mindezek olyan dolgok, amelyeket egy angol nemesbe már a

bölcsőjétől beleneveltek.

Brooksbaker Debrett's nyilvántartásában azonban megtalálta azt az embert, aki negyven év óta elismerten a kérdés pápája, és a húságok kékvérű tengerének kutatója, Patrick Montague-Smith-t, aki kutatási rendszerét annyira tökéletesítette, hogy időközben összeállította a hamis nemesi címek teljes karteréjét is.

Azonkívül a Debrett's új tulajdonosa biztosította magának Sir Ian Moncreiffenek, a brit társaság fő sanobjának szolgálatait, akinek az az életcélja, hogy a japánokat és az indiánokat nemesi katalógussal ajándékozza meg. Az ilyen terjeszkedésre szükség is van, mivel az angol nemességben a sorvadás világjeleit vehetjük észre. Már csak 26 herceg, 38 őrgróf, 199 earl, 131 viconte és 48 báró él Nagy-Britanniában.

Brooksbaker azonkívül jól tudja, mennyire törekedett a nemesség régebben a szaporodásra és ennek alapján bizonyos benne, hogy a polgári köztársaságpráktika és demokratik családjaiban is szerepelt valamikor egy kékvérű lény. Így hajlandó arra, hogy a történelemre vágyó amerikaiaknak ezer dollárért család-fákat ásson ki.

Azt, hogy ez hová vezet, egy amerikai földmogyoró-dinasztia példája bizonyítja be. Kimutatta, hogy a család rokonságában van George Washingtonnal, és az angol királyi házzal. Az, aki a távoli kékvérűnyomok kal büszkélkedhet: Jimmy Carter, Amerika volt elnöke.

Orvosi ellátás Afrikában

Alig hihető, hogy a XX. század 80-as éveiben a Föld lakóinak háromnegyede a legcsekélyebb orvosi ellátásban sem részesül, és hogy olyan betegségek, amelyek ellen már megbízható gyógyszerek vannak, még mindig emberleletek millióit ragadják el. A helyzet a legrosszabb néhány afrikai országban. Ezek az országok a halálozási arányszám tekintetében a kontinensek közül továbbra is az első helyen állnak, a várható átlagos életkor tekintetében (40 év) pedig utolsó helyen. Évente körülbelül egymillió gyermek hal meg maláriában. Harmincöt millió afrikainak álmokörja van. A kanyaró Afrikában évente még mindig félmillió gyermeknél halálos kimenetelű. Azokat a száz- ezreket, akik trachomások, tüdőbajosok, kolerások, gilisztában, vagy az úgynevezett folyami vakságban szenvednek, szinte egyáltalán nem kezelik. A trópusi Afrika lakóinak kétharmada krónikusan alultáplált.

A modern orvostudomány Afrikában egyelőre még csak vendég. Nincsenek kórházak, rendelőintézetek, gyógyszerek, orvosok, ápolónők és segédek.

Miután az afrikai országok függetlenné váltak, nem csupán gazdaságilag és társadalmilag kellett fejlődniük, hanem meg kellett változtatni a struktúrákat is.

Ma már sok afrikai ország lakói számára úgy-ahogy biztosítva van az orvosi ellátás. A falun élők számára, akik a többséget alkotják, gyakran elérhetetlen. A vidéken felállított egészségügyi állomások nem elegendőek a növekvő népesség számára. Megrázó a kórházak előtti végtelen sorokban álló, csendesen szenvedő afrikaiak látványa.

A legtöbb országban átlagban egy orvos jut több, mint 20 ezer emberre. A valóságban még többen vannak, mert az orvosok inkább a nagyvárosokban praktizálnak. Egyre több orvos és ápolónő távozik az állami szolgálatból. A sarklatánok kihasználják ezt az orvoshiányt. Szabályos maffiát létesítettek. A városokban olyan hirdetőtáblákat láthatunk, amelyeken „minden betegség gyógyulását” ígérik.

Eddig szól az Egészségügyi Világszervezet jelentése, mely felszólítja az afrikai országokat, hogy tervezék meg jobban társadalmi és gazdasági fejlődésüket és használják fel racionálisabban erőforrásaikat.

Az oldalt összeállította: ALEX MAY

Arthur Hailey Repülőtér

— Akkor atánlom, hogy hívj fel a feleségedet — mondotta Danny. — Mondom a számot, amin megtalálod.

Mel feljegyezte, aztán lenyomta a városi vonal gombját, és feltárcsázta a belvárosi számot. Cindyt kérte. Kis várakozás után meghallotta az asszony éles hangját.

— Miért nem vagy még mindig itt?
— Sajnálom, de sok minden közbejött. Problémák adódtak a repülőtéren. Nagyon erős vihar van...

— A fenébe is, azonnal gyere ide!
Felesége visszafogta ugyan a hangját, amiből Mel arra követelt, hogy mások is hallják, amit mond, mégis meglesz a szót.

Mel néha megröghalta összevissza hangját, mostani hangját a házasságuk előtti tizenöt évvel fiatalabb Cindyt hangjával. Új tünnt neki, hogy akkor sokkal kedvesebb volt. Többek között ez a kedves hang vonzotta.

Mel már első találkozásuk alkalmával, Ez San Franciscóban történt, a Haditengerészet és Korea után. Cindyt akkoriban színpadon volt. Kissé nehezen ment a sora, mert a hős áhitott színe nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, és még kiáltás sem volt rá, hogy beváltja. Cindyt egyre kisebb és kevésbé szerette, kanott a női évd és a televízió műsorai. És később, egy őszinte pillanatában heismerte, hogy helyzetéből a házasság jelenté számára az egyetlen kiút.

Az évek múlásával a dologból „szózat” lett, és Cindyt kedves szövegévé vált, hogy Mel miatt szakította félbe karrierjét, és mondott le arról, hogy egyszer sztár lehessen belőle. — Mostanában viszont nem szerettem, ha színészi múltját emlegették, mert azt olvasta valamelyik városi lapban, hogy a Társasági Nevek Jegyzékébe egyáltalán nem vagy csak nagyon ritkán vezetnek be színésznőket. Márpedig a Jegyzékben való szereplésre Cindyt nagyon áhított.

— Ott leszek, mihelyt tudok — mondta Mel.
— Azzal nem érek semmit! — csattant fel Cindyt. — Máris itt véne lenned. Nagyon jól tudod mennyire fontos nekem ez a mai este, és egy héttel ezelőtt határozottan meg is ígérted, hogy eljössz.

— Egy héttel ezelőtt még nem tudhattam, hogy az utóbbi hat év legkeményebb viharával lesz dolgunk. Pillanatnyilag használatlan az egyik kifutónk, a repülőtér biztonságáról van szó...

— Mintha lennének emberek akik dolgoznak, nem? Vagy olvashatunk valahol, hogy nem hagyható magukra őket?

— Nagyon is jó képességű emberek — mondta Mel ingerülten. — De azért kapom a fizetésemet, hogy én is vállaljak némi felelősséget.

— Kár, hogy irántam nem érzel felelősséget. Ahány fontos társasági rendezvényem van, elvezetted teszed tönkre valamennyit.

Mel érezte, hogy Cindyt közelében a forrponthoz. Könnyen maga elé tudta képzelni az asszonyt az öt láb, hat hüvelyk magas, kibőbber energiájú nőt, a lehető legmagasabb sarkú cipőbe villogó kék szemét, szőke, fésűs alkotta frizuráját, haragosan — és mégis átkozottul kíváncsian — hátravetett fejét.

Házasságuk első éveiben ez ért is nem aggasztották túlságosan felesége dühkitörései. Minél inkább belemelegedett, Mel annál kíváncsabbnak találta.

Ilyenkor nézni kezdte, lassan, alulról felfelé, a bokáitól kezdve. Ugyanis Cindyt rettentően vonzó bokákkal és lábakkal rendelkezett; sokkal szebbekkel mint Mel addigi nőismerőseinek többsége. Hasonlóan arányos, testi vágyat keltő volt többi testrészére is.

A múltban, valahányszor így, ilyen értékelő tekintettel nézett végig rajta, valami mindkettőjükre érintő testi jelzőrendszer lépett működésbe, és arra készítette őket, hogy hirtelen, vadul, élesen megragadják egymást.

Az eredmény előre látható volt. Cindyt haragjának okát mindig elmosta a mindent elborító érzékiség hullám. Ilyenkor igazt, követelőző vadság fogta el. „Fájjon, az istenedet, fájjon!” szokta kiáltani szeretkezés közben. Mire a végére értek, annyira kimerültek, és olyan üresek lettek, hogy egyikük sem tudta vagy kívánta volna újra kezdeni a vitát.

Mindez persze inkább csak elodázta, mint megoldotta a nézeteltéréseket, melyek — és erre Mel már akkoriban rádöbbent — alapvetőek voltak. Ahogy teltek az évek, csillapodott a szenvedély, és felgyült, de a meg nem oldott problémák egyre élesebbé váltak.

Végül teljesen felhagytak a

szex csodagyógyszerként való alkalmazásával. Az utóbbi egy-két évben testi közlekedés csak nagy ritkán jött létre közöttük. Cindyt, aki hangulatától függetlenül mindig elvárta testi vágyainak kielégítését, néhány hónapja ez iránt is teljesen közömbös lett. Mel is gondolkodott ezen. Talán szeretője van? Valószínűnek látta. Talán foglalkoznia is kéne a dologgal, gondolta Mel. Csak hogy az volt a szomorú, hogy egyszerűbbnek találta, ha nem igazítja magát emiatt.

Ugyanakkor még mindig voltak pillanatok, amikor Cindyt ma kacs dühkitöréseinek hangja vagy látványa felkavarta ösztöneit és régi vágyakat ébresztett fel benne. Ezt érezte most is, felesége vitriolos hangját hallgatva.

— Nem igaz, hogy élvezettel teszem tönkre a programjaidat — mondta, amint szóhoz jutott. — Aa legtöbbször részt veszek rajtuk, még akkor is, ha nem tartom fontosnak őket. Azt élvezném, ha több estét tudnánk otthon, a gyerekekkel tölteni.

— Te is tudod, hogy ez süket duma! — vágta rá Cindyt. Mel növekvő feszültséget érzett; keményebben szorította a telefonkagylót. Aztán elismerte magában, hogy a megjegyzés bizonyos fokig igaz. Korábban az est

folyamán már észébe jutott néhány olyan eset, amikor a repülőtér maradt, holott haza is mehetett volna — pusztán csak azért, hogy elkerüljön egy újabb veszekedést Cindyvel. Robertát és Libbyt ilyenkor kihagyta a számításból, ahogy ez mártörténi szokott a gyerekekkel, gondolta, ha tönkre megy egy házasság, Nem kellett volna említene őket.

De ettől eltekintve, a mai este

más volt. Ma tényleg a repülőtérre kell maradnia, legalább addig, amíg rendeződik a helyzet az eltorlaszolt kifutópályán.

— Nézd — mondta — tisztázunk valamit. Még sose mondtam neked, de tavaly nyilvántartást vezettem. Ötvenhét jótékonysági bájmeresztésen kellett volna miattad részt vennem. Negyvenötön ott is voltam, és ahhoz képest, hogy nem jószámból tettem, ez is szép eredmény.

— Te nyomorult! Futbalcsapat vagyok én, hogy eredménylistát vezess rólam, vagy a feleséged?

— Csak ne olyan hevesen! — Mel hangja élessé vált. Feldühödött. — Ha nem tudnád, túlságosan hangos vagy. Azt akarod, hogy azok a finom népek ott körülöttem megtudják, milyen egy utolsó alak a férjed?

— Nem érdekel! — De ezt már halkán mondta az asszony.

(Közlöttünk)

Francia — amerikai illatháború

(Folytatás a 4-ik oldalról)

rad, az Yves Saint Laurent márka alatt futó „Opium” kirobbanó sikere új illatirányzat jövetelét hirdeti. Az „Opium” olyan hatalmas feltűnést keltett Európában, hogy a készletek szűkössége miatt csak megjelenése után egy évvel jutott el az Egyesült Államokba. Az „Opium” meglehetősen mellbevágó illat. Ezzel tökéletesen beillik az amerikaiak által kedvelt parfümök közé, melyek legfőbb reprezentánsai a „Charlie” és a „Jontue”, mindkettő a Revlon-cég terméke. Ezek az illatok kezdik kiszorítani a könnyed francia illatokat.

Néhány francia divatkreátor kissé sértődött. Robert Ricci,

például így panaszkodott: „A tolokodó amerikai típusú parfümök csak azok számára érdekesek, akik sokkolni akarják környezetüket”. A Lanvin-cég reklámfőnöke, Jean-Louis Delpuech gúnyolódva tette hozzá, Amerika parfümkészítői „azoknak a nőknek szeretnének a kedvében járni, akik több szagot szeretnének kapni a pénzükért”. Mások valamivel filozófikusabban fogják fel a kérdést. Robert Young, az Yves Saint Laurent cég parfüm-észlegetnek igazgatója, a maradandóbb illatok iránti megnövekedett keresletet egy kategóriába sorolja azzal a ténnyel, hogy az emberek szeretik ruhájukon viselni a tervezők nevét. „A franciák rosszul tették, hogy nem reagáltak erre az igényre”.

KEDD
A HŐSI HALOTTAK
EMLEKNAPJÁNAK
ELŐESTÉJE

- 17.30: „AZ APÁK NYOMÁBAN” — A film négy történetet mesél el fiukról, akiknek anjok hősi halált halt: Dávid Lior édesanyja a függetlenségi háborúban esett el Rechovot mellett; Suki Regev anja a hatna pos háborúban halt hősi halált a jeruzsálemi harcok során; Szálím Chálábi anja kötelessége teljesítése közben vesztette életét, mint határőr, végül Jaron Toren édesanyja a Csatornánál esett el a jom-kipur ri háborúban. — A fiuk anjuk bajtársaival beszélgetnek
- 18.32: RAJZFILMEK
- 18.45: TITKÁSOK
- 19.00: A családnak
- 20.00: HELYSZINI KÖZVETÍTÉS A NYUGATI FALTÓL, a hősi halottak emléknapiának megnyitó ünnepségéről
- 20.30: MÁRÁT HIRMAGAZIN
- 21.00: „MINDENT ODAADNI” — A film öt hős katonát történetét beszéli el külön-ből háborúban
- 22.05: DALOK AZ EMLÉKEZÉS NAPJÁRA — A hadsereg kórusának előadásában
- 22.40: „ELIK TÖRTÉNETE” — Mose Sámir könyvének tévé-változata, amely elho si halált halt öccse emlékére írt
- 23.45: Ezzel mondat a Szentírásból. HIREK.

1981 május 5. kedd
5741. éjjár 1

- I. MŰSOR
- 7.07: Reggeli koncert, - 11.15: Elemistáknak, 12.05: - Fuvós-zeneszeret, - 13.00: Könyví és klasszikus, 14.10: Gyerekeknek, 15.25: Szabadegyetem, - 16.05: Színházi zene, 17.35: Ötöknek, - 19.05: Helyszini közvetítés a Nyugati Faltól a hősi halottak emlékünnepé megnyitó szertartásáról, 20.30: Dalok, 21.05: Imák, 22.05: Műsor az emlékezés napjára, 23.05: Zenészmok, - 1.10: Hátikvá.

- II. MŰSOR
- 8.10: Reggeli zenés magazin, - 12.05: Helyek és emberek, 12.30: A hírek mögött, 14.10: Szórakoztató műsor, - 16.10: Társadalmunk, 17.10: - Kincskeresés, - 20.00-tól műsorzárásig: azonos az I. műsorral.
- A HADSEREG RÁDIÓJA
- 9.05: Eppen most, 11.05: Izráéli tavasz, 14.10: Kettőtől négyig, 16.05: Délután négykor, - 17.50: Sport, 18.05: Szülőföldem dalai, 20.00: A Nyugati Fálnál megtartott emlékünnepély közvetítése, 21.30: Héber dalok, 22.05: Az elesett katonák emlékére, - 0.05: — műsorzárásig: Dalok az északában.

**KÖTETLENÜL
KÖTETLENÜL
...EURÓPÁBAN**

**„KOPEL”, A LEGNAGYOBB ISZRAELI UTÁZÁSI VALLALAT
MEGHIVJA, NÉZZE MEG EURÓPÁT, AHOGYAN ÖN AKARJA.
REPULJON EURÓPÁBA, JÁRJA BE KEDVE SZERINT BEREILT AUTÓN
(KILOMÉTER KORLATOZÁS NÉLKÜL)
A „KOPEL” „TUSZ VÖSZÁ” TERVE KERETEBEN
445\$-TÓL, INKL. REPULÓJEGY ÉS CSATOLT JÁRMŰ KÉT HETRE
**100\$ MEGTAKARÍTÁS SZEMÉLYENKÉNT
EBBEN A KÜLÖNLEGES TERVBEN!**
RESZLETEK ÉS FELIRATKOZÁS AZ ÖN UTÁZÁSI ÜGYNÖKENÉL**

**KÖZPONTI IRODA: TEL-AVIV, FRISCHMAN 14, TELEFON 246121
A NAGYVILÁGBA UTÁZZON A NAGYOKKAL — KOPEL**

K-Adv.

**הצהרת שמידט
התקפת בגין**

על הצהרתו של קאנצלר גרמניה, הל מוט שמידט אשר לומר כי "לא למד כלום ולא זכר כלום" היתה שנה 35 שנה לאחר השואה הנוראית, מנהיגה של גרמניה, "האדם" יצחקו על מחויבות ארצו כלפי הפלשתינאים? למי יש לגרמנים מחויבות מוסרית, אם לא כלפי העם היהודי שאיתו הפליטה, ש"ה מיליונים מבניו נרצחו ע"י הנאצים והגרמנים וצאצאיהם מנסים לפחד על פשעי אבותיהם. הרי עם זאת אין אנו מסכימים לדבריו הרי הרפון של ראש-המשלה מר בגין. לא היה מקום להתקפה אישית כה מוחצת על שמידט ולא כל שכן על נשיא ארצות-העומק לפני בחירות. הבטויים, "שחצן - רודף בצע" - לא תואמים בני מנהיג אומה על ראשו של עם אחר. אפשר היה להביע את מורת רוחו של העם היהודי גם בצורה אחרת. מותי גסת. אך מר בגין כנראה לא רץ את רסן השלטון אידו, אלא גם את רסן לשונו.

**SCHMIDT NYILATKOZATA
ÉS BEGIN REAKCIÓJA**

Helmut Schmidt német kancellár nyilatkozatára elmondhatjuk azt a régi közmondást, hogy „semmit sem tanult és mindent felejtett”. Elképzelhető-e, hogy mindössze 35 évvel a szörnyű világégés után, az „új” Németország felelős vezetője a palesztinaiakat támogató kijelentést tegyen? Van-e nagyobb erkölcsi elkötelezettségük a németeknek, mint a zsidó nép támogatása, amelynek hatmillió tagját gyilkolták le a náciak, akiknek utódai igyekeznek leróni apjuk bűnét.

Ugyanakkor nem értünk egyet Begin miniszterelnök durva reakciójával. Nem volt helye ennek a személyes támadásnak Schmidt kancellár ellen, nem beszélve arról, hogy Giscard d'Estaing elnököt is súlyos szavakkal illette, s ezzel közvetett módon beavatkozott a közélet francia elnökválasztásába. A „nagyképű, pénzhajász” kifejezések nem éppen illenek egy miniszterelnök szájába egy másik nép vezetőjével kapcsolatban. Másféleképpen is kifejezhető lehetett volna a zsidó név meztörökönvődése Schmidt szaval felett, kevésbé durva módon. De Begin, úgy látszik, nemcsak a Kormánv gyeplőjét engedte ki a kezéből, de a nyelvén sem tud már uralkodni.

A CHERUT KÖZPONTJÁBAN

Begin és kirohanása Schmidt kancellár és Giscard d'Estaing francia elnök ellen

Begin: „Nagyképű pénzhajász, aki hajlandó drága pénzért eladni fegyvert, hogy olcsón vásároljon kőolajat” — Birálják Begin személyes támadását

Menáchem Begin miniszterelnök vasárnap este a Chérut párt központjában megtartott ülésen példátlan élességgel bírálta Helmut Schmidt nyugatnémet kancellárt, a nyugatnémet televízióban elhangzott nyilatkozatát, amely a Szaudiában tett látogatását követte. Beszéde során Begin néhány célzást tett a kancellár katonai multjára. A miniszterelnök felindulásában „nagyképű pénzhajász” nevezte Schmidtet, „aki hajlandó drága pénzt eladni fegyvert, hogy olcsón vásároljon kőolajat”.

Nem kevésbé éles hangon bírálta Begin Giscard d'Estaing francia államelnököt is, akiről többek között a következőket mondotta: „Azok a pénzhajászok, akik Németországban úgy beszélnek mint Helmut Schmidt, Franciaországban pedig, mint Giscard d'Estaing elnök”. Ezután azt fejtette a miniszterelnök, hogy úgy Schmidtet, mint Giscard d'Estainget csak két dolog érdekli: miként árusítsák a fegyvert és hogyan lehet a legolcsóbban a petrodollárért kőolajat vásárolni.

Begin említette Schmidt nyilatkozatának azt a szakaszt, amelyben a kancellár azt fejtette, hogy „Németország elkötelezettnek érzi magát az olyan arabok iránt, akik kénytelenek voltak a Nyugati Partvidékről elmenekülni”.

„Herr Schmidt bizonyára jól ismeri a német történelmet, de fogalma sincs a zsidó történelemről” — mondotta Begin.

„Miként lehet arról beszélni, szentelenül, hogy a német népnek elkötelezettsége van a palesztinaiakkal szemben, és nem említeni azt, hogy a németek erkölcsi elkötelezettsége van, még sok-sok további nemzedéket át, a vészkorok menekültjei iránt?” Begin ezután hangsúlyozta, hogy erkölcsi szempontból „rendkívül súlyosan itélendő el a német kancellár kijelentése”.

Beszéde során, amelyet a Chérut központjának tagjai több alkalommal viharos tapsal szakítottak félbe, Begin kijelentette,

el a Golán fennsíkot” — mondta a miniszterelnök.

A koalíció és az ellenzék néhány vezető személyisége tegnap reggel bírálta Menáchem Beginnek Schmidt kancellár és Giscard d'Estaing francia államelnök ellen intézett személyes kirohanását. A szóbanforgó vezetők, beleértve az ellenzék,

együttértek abban, hogy azonnal és rendkívüli erővel válaszolni kellett Schmidt kijelentésére, amely Szaudiából visszatérve hangzott el. De, véleményük szerint, tartózkodni kellett volna a személyes támadástól, annál is inkább, mert a francia államelnök most választások előtt áll.

Egyébként a miniszterelnök gondoskodott arról, hogy a Chérut központjában elhangzott bírálat idejében eljusson a német tévé közönségéhez is. Amikor kérésére kiderült, hogy az ülésen nem jelent meg a német tévé küldöttje, felkérte Chajim Jávin, az izraeli tévé munkatársát, a népszerű hémódót, hogy az személyesen gondoskodjon arról, hogy a Schmidtre vonatkozó nyilatkozatáról készült film eljusson Németországba.

Jávin készségesen teljesítette Begin kérését és a német tévé és rádió részletesen foglalkozott Begin nyilatkozatával, de hivatalos körök vasárnap este és hétfőn reggel még nem ragáltak.

KREISKY SAUDIÁBAN

Bruno Kreisky osztrák kancellár, a tervek szerint, népes gazdasági küldöttség élén ma Riadba érkezik. Ezt közölték tegnap hivatalos bécsi körök.

Az osztrák hírforrás szerint Kreisky osztrák gyártmányú könnyű tankok szállításáról tárgyal Szaudia vezetőivel. A Perzsa-öböl kőolaj-fejedelemségei ugyancsak arról számoltak be, hogy Ausztria „baráti szellemben” kezeli a Szaudiával való katonai együttműködést.

A NAGYVILÁGBÓL

ÁLDOZATVÁLLALÁS

Az elnökválasztások első menetében a franciáknak csak 28 százaléka szavazott Giscard mellett. Mivel Franciaország államelnöke Franciaországgal azonosítja magát, a választók 72 százaléka e szerint Franciaország ellen szavazott. Ez a öngyűlölő, öngyilkos nép többségében tehát önmaga ellen szavazott. Így aztán könnyen elmegy a kedve az embernek attól, hogy elnök legyen egy ilyen országban. Ezért hálásnak kell lennünk Giscard d'Estaingnek, hogy az első menet eredményeinek közlése után is hajlandó volt jelentkezni a második menetre. Igazán nem érdemeltük meg...

Bernard Bris, Párizs

IGY MULIK...

WASHINGTON. — Charles Beckwith (52) amerikai őrnagy, annak a kommandó csoportnak a vezetője, aki annakidején megpróbálta kiszabadítani a teheráni tuszokat, lemondott tisztségéről. Beckwith sikertelen kísérlete során a kommandó nyolc tagja életét vesztette és röviddel az akció után áthelyezték a különleges egységéből. Beckwith elpanaszolta, hogy unalmas íróasztal-munkára kényszerítették. A New York Postnak adott nyilatkozatában elmondta, hogy „kihívásra” van szüksége és nem adnak rá alkalmat. Beckwith annakidején végigharcolta a vietnami háborút és ott képezte ki első rendkívüli kommandóegységét. Nem tudja mihez kezd lemondása után, de úgy érzi, hogy igazságtalanul bántak vele. Csak a sikeres hősnék van becsülete...

NEM NYUGSZANAK

MADRID. — A spanyol titkosrendszert újabb készülő államcsíny leplezett le. A jelentés szerint alacsonyrangú beosztottak szervezkedéséről van szó, akik nem számíthattak a tábornokok támogatására. Márciusban röplánokat osztogattak a kaszárnyákban, és ezek szerzői azt állították, hogy már évek társaságában áll egy szertéagzó szervezet, amely katonai puccs kirobbantására készül. Ezzel kapcsolatban nyilvánosságra hozták, hogy amikor Tejero ezredes tiszttá lett, a parlament képviselőit Madridban, egy Sanchez Valiente nevű kapitány Londonba utazott és magával vitt Tejerótól kapott fontos dokumentumokat, amelyek a hadsereg keretében szervezkedő tisztek névsorát is tartalmazta. Tejero mindaddig nem adta meg magát, — noha ügye kétségtelessé vált —, amíg nem bizonyosodott meg arról, hogy küldönc megérkezett Londonba, a fontos dokumentumokkal.

NEVET A MARKÁBA

BÉCS. — Az osztrák köztvélemény három hónappal ezelőtt szinte botránvos körülmények között lemondásra kényszerítette Hanens Androsch miniszterelnök-helyettest és pénzügyminisztert. Az osztrákok azonban nem tudták szívóbbi örönden sikerülnék, mert az általuk kibudált miniszterelnök-helyettes a bécsi Hitelbank vezérigazgatójaként Ausztria legjobban fizetett alkalmazottjává vált. Évi 650 ezer márkát fizetést kap a banktól, de ami ennél is bosszantóbb, 1982-ig fizetik neki továbbra is a miniszterelnök-helyettesi fizetést is és ettől a dátumtól kezdve, mint hajdani kormánytag, életre szóló járadékot kap. Így havi jövedelme 75 ezer márká lesz.

NAGYI EKÜ HITELEZŐK

PÁRIZS. — A francia fővárosban értekezletet tartottak annak a tizenöt államnak gazdasági képviselői, amelyek kölcsönt adtak Lengyelországnak. A hivatalos közleményből kiderül, hogy a résztvevők „pozitíven értékelték a lengyel kormány által foganatosított gazdasági és pénzügyi intézkedéseket és hozzá akarnak járulni ezek sikeréhez a kölcsönök visszafizetésére megállapítandó új határidőkkel”, ami azt jelenti, hogy csak hét éven belül kell visszafizetni a pénzt, de csak négy év múlva fizetik az első részletet. Lengyelország 25 milliárd dollárral tartozik a nyugati világnak és a halasztást újabb kölcsönök kiutalásával valószínűsítették meg.

HÜSÉGES JEKE

LONDON. — Herbert Schulzbach (87) a nyugatnémet követ-ség londoni munkatársa lemondott tisztségéről. Életutja igen jellemző egy német zsidó számára. Schulzbach 1894-ben született egy frankfurti bankárcsaládban és a náci hatalomra jutása után Angliába emigrált, ahol 1940-ben belépett a hadseregbe. A háború alatt „pedagógustiszt” volt a fogsolgtáborban, ahol a német hadifoglyokat igyekezett „átnevelni”. A háború után, amikor már megkapta az angol állampolgárságot, a bonni kancellári hivatal kérésére a londoni nyugatnémet követség szolgálatába lépett. Noha nem volt diplomata rangja, a kulturált és helvetteseként minden más német diplomatánál népszerűbbé vált és igyekezett megmagyarázni az angoloknak Németországot. 1952-ben visszakapta a német állampolgárságot és 1971-ben kitüntették a Nagy Érdemkereszttel. Nyolcvanhét éves korában szolgált Németországot.

HUSZÁPVÁCS

SANTOAGO DE CHILE. — Egy baloldali gerillacsoport elfog

WELT AM SONNTAG:

Amerika 200 modern tankot szállít Szaudiának

A nyugatnémet sajtó szerint Schmidt kancellár hátat fordított Izraelnek és az arab országokat támogatja — A kancellár előkészíti a légkört a nehéz-fegyver szállítások végrehajtásához

Amerika hajlandó 200 ultramodern X-M-1 típusú tankot szállítani Szaudiának, miután Nyugat-Németország nem volt hajlandó változtatni fegyverszállítási politikáján és megtagadta az ugyan-
csak modern Leopard-2 tankokat Szaudiától. Ezt közölte legutóbbi számában a Welt am Sonntag nevű, általában jól informált nyugatnémet lap.

Az ujság, amely nem említi ennek a hírek a forrását, közli még, hogy Szaudia jelenleg 250 amerikai gyártmányú M-60, továbbá 180 M-X típusú tankkal rendelkezik.

Schmidt kancellár szauidai látogatása idején Riadban tartózkodott Gerhardt Martines, a legnagyobbn bonni fegyverkereskedő és ezért a nyugatnémet fővárosban biztosra veszik, hogy sikerült továbbí ujj fegyverügyleteket kötnie.

Időközben Schmidt jelentősebb lépéseket tett a közvélemény előkészítésére és meggyőzésére s egyúttal felkészült arra a várható politikai csatározásra, amely a Szaudiába irányuló nagy szabású nehéz-fegyver eladást és szállítást kíséri. Schmidt reméli, hogy néhány hónapon belül, legkésőbb őszig sikerül keresztülvinnie egy olyan elvi jellegű határozatot, amely megszünteti mindazokat a korlátozásokat, amelyek

most akadályozzák német gyártmányú nehéz fegyver közvetlen eladását az arab országoknak.

A jelentős nyugatnémeti lapok politikai hírmagyarázóinak csökkenő egyöntetű véleménye szerint Helmut Schmidt elhatározta, hogy teljesen „mellőzi” Izrelt és „minden lapot feltesz az arab lóra”.

Mértéktadó nyugatnémet politikai körök szerint Bonn már a közeli napokban nagyszabású politikai akcióba kezd, amelynek célja rávenni az Európai Közösség tagállamait a nyugatnémet álláspont támogatására.

Schmidt kancellár beismerte, hogy a Riadban tett látogatás során „egy további lépéssel” túl lépte az európai országok arabbarát álláspontját, ahogy azt a veleneci nyilatkozatban kifejezésre jutott.

A gyakorlatban Nyugatnémetország már nyíltan támogatja a PFSZ vezetése alatt álló óriási palesztinai állam felállítását,

MA
A MIFÁL HÁPÁJISZBAN
AZ ELSŐ DJ

500.000
(5 מיליון ל"י)

Az ünnepe miatt a sorsolás ma, kedden, 81.5.5-én